

РЕШЕНИЕ

№ 32292

гр. София, 02.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 04.04.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **12796** по описа за **2024** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 – чл.228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). Образувано е по касационна жалба на юрк. Д. Д., като пълномощник на АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ (АПИ), представлявана от председателя на Управителния съвет (УС), срещу РЕШЕНИЕ №4550 от 16.10.2024г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 99^{-ти} с-в по н.а.х. дело №13477 по описа за 2024г.

Касаторът претендира за неправилност на обжалвания съдебен акт като постановен в противоречие с материалния закон. Оспорва изводите на съда, че за нарушение на чл.179, ал.3б от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) не е предвидена възможност за издаване на електронен фиш (ЕФ). Твърди, че буквалното тълкуване на правната норма е довело до постановяване на неправилно решение. Смята, че нормата на чл.189ж ЗДвП следва да се тълкува систематично, като се отчитат и другите текстове на закона, регламентиращи начина по който се установяват и санкционират нарушенията свързани с неизплащане на дължимите пътни такси. Поддържа, че наличната в чл.189ж, ал.1 ЗДвП правна празнота касае единствено процесуалните правила, а при приравняването на ЕФ към Акта за установяване на административно нарушение (АУАН) и Наказателно постановление (НП), по отношение на правното му действие, не съществува и риск от ограничаване правото на защита на адресатите на нормата, защото ЕФ се обжалва по същия начин, както едно НП. Според касатора процесният ЕФ съдържа всички изискуеми по закон реквизити. Твърди, че не е необходимо да бъде посочван размерът на дължимата пътна такса, още

повече, че има яснота по отношение на начина по който тя се изчислява. Смята, че мястото на извършване на нарушението е достатъчно точно описано, като изяснява, че списъкът на пътищата, включени в обхвата на платената пътна мрежа се приема с решение на Министерски съвет (МС), което се обнародва в Държавен вестник. Прави искане за отмяна на обжалваното съдебно Решение и вместо него, по същество на спора, да бъде потвърден ЕФ №[ЕГН], издаден от АПИ.

Ответникът – „ПИМК” ООД, ЕИК[ЕИК], оспорва жалбата. В отговор от 18.12.2024г. поддържа, че обжалваното съдебно Решение е правилно и липсват касационни основания за неговата отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор К. от Софийска градска прокуратура (СГП), дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл.218, ал.2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл.211 АПК и е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С ЕФ №[ЕГН], издаден от АПИ, на основание чл.187а, ал.2, т.3 вр. ал.3 и във вр. с чл.179, ал.3б от ЗДвП, на „ПИМК” ООД е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 (две хиляди и петстотин) лева, за това, че на 12.07.2021г., в 16²⁶ часа е засечено с контролно устройство с идентификатор №10181 пътно превозно средство (ППС), вид влекач, марка и модел „М. Актрос“, с технически допустима максимална маса 18000, брой оси 2, екологична категория Евро 5, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща техническа допустима максимална маса на състава 44000) с държавен контролен (ДК) [рег.номер на МПС] , в [община], по път А-6, км. 50+427, с посока нарастващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за посоченото ППС изцяло не е била заплатена дължимата пътна такса, съгласно чл.10, ал.1, т.2 от Закона за пътищата (ЗП), тъй като за него няма валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването, с което е нарушило чл.102, ал.2 ЗДвП. За съответното обстоятелство бил е генериран доказателствен запис (доклад) от електронната система по чл.167а, ал.3 ЗДвП, с номер на нарушението С7С39А875535179ЕЕ053021F160А80Е2. Направена е проверка относно собствеността на ППС, от която е установено, че същото е собственост на „ПИМК” ООД.

С процесния съдебен акт е ОТМЕНЕН ЕФ №[ЕГН].

За да постанови този правен резултат първостепенният съд е приел, че процесният ЕФ е издаден при съществено нарушение на процесуалните правила, тъй като е била нарушена процедурата по която е ангажирана административно-наказателната отговорност на дружеството. Решаващият състав е обосновал извод, че законодателят е предвидил възможността да се издава електронен фиш за нарушения по чл.179, ал.3 ЗДвП, но не и за такива по ал.3б на чл.179. Изяснил е, че процедурата за налагане на административно наказание за нарушенията по чл.179, ал.3б ЗДвП е предвидена в чл.189е, ал.1 и сл. ЗДвП и включва съставяне на АУАН и издаване на НП, а не на ЕФ. Отделно от това СРС е приел, че формулираното в електронния фиш административнонаказателно обвинение е неясно, тъй като не е посочено какъв е бил размерът на дължимата такса по чл.10, ал.1, т.2 ЗП, както и по какъв начин същата е била изчислена. Освен това не се доказва и мястото на извършване на нарушението.

Тези изводи се споделят изцяло от настоящия решаващ състав.

Пред касационната инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на

чл.219, ал.1 АПК, поради което и на основание чл. 220 АПК се приемат за доказани фактите, така, както са установени от СРС, 99-^{ти} състав.

В случая отговорността на дружеството е ангажирана за нарушение на чл.102, ал.2, вр. чл.179, ал.3б ЗДвП. Съгласно чл.139, ал.5 ЗДвП движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл.10, ал.1 ЗП.

Според регламента на чл.102, ал.2 ЗДвП, собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за него не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл.10, ал.1 ЗП, според категорията на ППС.

С нормата на чл.10, ал.1, т.2 ЗП за преминаване по платената пътна мрежа е предвидено въвеждането на смесена система за таксуване на различните категории ППС и такси на база време и на база изминато разстояние: такса за изминато разстояние – ТОЛ такса за пътни ППС по чл.10б, ал.3 ЗП. Заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно ППС да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните ТОЛ сегменти, в които съответното ППС е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора от таксите, изчислени за съответните ТОЛ сегменти. Таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на ППС, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

В чл.179, ал.3б ЗДвП е предвидена санкция за собственик на ППС от категорията по чл.10б, ал.3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл.10, ал.1, т.2 ЗП. Тази разпоредба се допълва от текста на чл.187а ЗДвП, според който при установяване на нарушения по чл.179, ал.3-3б ЗДвП в отсъствие на нарушителя - каквото е процесното, се смята, че ППС е управлявано от собственика му. В ал.2 на чл.187а е посочено, че когато собственик на ППС е юридическо лице, се налага имуществена санкция по т.3 от същата алинея в размер на 2 500 лева, каквато санкция е наложена в случая.

Съгласно чл.39, ал.4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал.2, за което се издава ЕФ. Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя мотивите на първостепенния съд, че законодателят е предвидил в разпоредбата на чл.189ж, ал.1 ЗДвП възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл.179, ал.3 ЗДвП, но не и тези по ал.3б на чл.179 ЗДвП, поради което и издаденият ЕФ за ангажиране отговорността на нарушителя за извършеното от него административно нарушение следва да бъде отменен само на това основание. Новата редакция на чл.189ж, ал.1 ЗДвП според която „при нарушение по чл.179, ал.3 – ал.3б, установено и заснето от електронната система по чл.167а, ал.3, може да се издава ЕФ в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“ е влязла в сила от 13.02.2024г. (ДВ бр.13 от 2024г.) и следователно е неприложима към нарушение извършено на 12.07.2021г., при липса на изрична норма за това.

Така, съгласно разпоредбата на чл.189е, ал.1 и ал.2 ЗДвП, актовете за установяване на административни нарушения по чл.179, ал.3 - Зв се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл.165, чл.167, ал.3 - 3б и чл.167а, съобразно тяхната компетентност (ал.1), като при

установяване на нарушение по чл.179, ал.3 - 3б преди съставяне на АУАН, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл.10, ал.2 ЗП. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал.2). Посочената разпоредба изрично регламентира, че за административни нарушения по чл.179, ал.3 - 3в се съставят АУАН и определя компетентността на органите, които ги издават. Горните разпоредби са допълнителен аргумент, че към момента на констатиране на нарушението по чл.179, ал.3б ЗДвП е следвало да се състави АУАН, а не ЕФ.

Липсата на изрична законова норма към датата на извършване на нарушението – 12.07.2021г., за нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП, изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния ЕФ, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, затова отменящото го решение на районния съд е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Законодателят ясно и категорично е предвидил с един и същи закон, че установяването на конкретно нарушение става чрез съставяне на АУАН, а за друго, също така конкретно посочено нарушение може да се състави ЕФ. При това положение е недопустимо да се допълва съдържанието на законова разпоредба, предвиждаща административнонаказателна отговорност с аргументи от съдържанието на норми, уреждащи правомощията на държавни органи. Не може да обоснове съставянето на електронен фиш за нарушение по чл.179, ал.3б и препратката за влизане в сила на електронните фишове, съдържаща се в чл.189ж, ал.7 ЗДвП, след като в ал.1 на нормата не е предвидена възможност за съставяне на електронен фиш за нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП (в сила към датата на издаване на процесния ЕФ). След като цели административнонаказателна репресия, законодателят следва да бъде ясен, конкретен и точен при създаването на правните норми.

Изложеното в мотивите на настоящото решение е в съответствие с формираната от мнозинството касационни състави на АССГ съдебна практика по приложението на чл.189ж, ал.1 във вр. чл.179, ал.3б (редакция преди изменението ДВ, бр. 13 от 2024г.), към която настоящият състав се придържа с оглед дължимото еднакво приложение на закона към еднаквите случаи.

Съгласно чл.2, §7 от Регламент за изпълнение /ЕС/ 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 година относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване (ЕУЕПТ), минималното съдържание на заявлението за област на ЕУЕПТ, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО, доставчиците на ЕУЕПТ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недекларирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава е предвидена съгласно националното законодателство. В случая не се установява, нито се твърди това уведомяване да е било предприето и да е предложена възможност за отстраняване на нередовността. Не може да се приеме, че цитираната разпоредба на Регламента е изпълнена с включването в текста на ЕФ на указания, че последният ще бъде анулиран при заплащане на компенсаторна такса, за чиито размер не е налице информация в ЕФ, доколкото е съизмерима с дължимата пътна такса по чл.10, ал.1, т.2 ЗП.

Като самостоятелно основание за отмяна на обжалвания ЕФ следва да бъде посочено, че при издаването му е нарушен принципът на пропорционалност. Настоящата касационната инстанция намира, че наложеното наказание е непропорционално на тежестта на извършеното нарушение като съобразява в тази връзка Решение от 21.11.2024г. по дело С-61/2023 г. на СЕС, съгласно което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година

относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

При този изход на спора и на основание чл.63д, ал.1 ЗАНН във вр. с чл.143, ал.3 АПК, на ответника по касация се дължат разноски за адвокатско възнаграждение за касационното производство, в размер на 420 (четиристотин и двадесет) лева, съгласно представения списък и доказателства за извършването им.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, III^{-ти} Касационен състав

РЕШИ

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ №4550 от 16.10.2024г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 99^{-ти} с-в по н.а.х. дело №13477 по описа за 2024г.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“, представлявана от председателя на УС, с адрес: [населено място] 1606, [улица] да заплати на „ПИМК“ ООД, ЕИК[ЕИК], сумата от 420 (четиристотин и двадесет) лева – разноски по к.а.х. дело №12796/2024г.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.